

పిట్టపూరు

(నాటిక)

రచన :

గన్నికెట్టి వెంకటేశ్వరరావు

ప్రకాశకులు :

ఉదయసాహితి పబ్లికేషన్స్
విజయవాడ-1.

• పుష్పముద్రణ

నేయి ప్రతులు

1960

వె ల :

రు. 0-75

ముద్రణ :

శ్రీ సరస్వతీ

విజయవాడ/ •

ఇందులోని పాత్రలు

రామానుజయ్య :	ఒకభూస్వామి	వయస్సు	50 సం॥
నారాయణయ్య :	అతనిబావమరిది	,,	40 సం॥
నాంవారమ్మ :	అతనిచెల్లెలు	,,	35 సం॥
ఏడుకొండలు :	అతనినౌకరు	,,	35 సం॥
పేరయ్య :	పెళ్ళిళ్ళ పేరయ్య	,,	40 సం॥

కాలం : వర్తమానం.

ప్రదేశం : బస్తీ.

గ మ ని క :

ఈ నాటికకు సంబంధించిన ప్రింటింగ్, పబ్లిషింగ్ హక్కుల
ఉదయసాహితీ పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ-1 వారివి. మిగిలిన
శ్రీ వైరా హక్కులు గన్పిశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు,
అత్తూరు, తెనాలి తాలూకా వారికి చెందివున్నవి.

[రామానుజయ్య ఇల్లు. తెరవెత్తేసరికి రామానుజయ్య సడకకుర్చీలో పండుకొని పేసరు చూస్తుంటాడు. నీర్కావిగోవతి, బసీను బొద్దు మీసరి, హుందాఅయిన విగ్రహం.]

(కొంచెమూగి, ఏడుకొండలు బయటనుండివచ్చి లోగడ వెళుతుంటాడు.)

రామా : ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ! (బిగ్గరగా కలుస్తాడు)

ఏడు : (ఆగి) నేనిక్కడే వుండానండీ!

రామా : ఇక్కడే చచ్చానూ?

ఏడు : అయ్యో! ఏంది బాబూ?

రామా : లోనికెళ్ళి కొంచెం పొగాకుపాచు పట్టా.

ఏడు : (వెళ్ళి పుగాకు తెచ్చియిస్తాడు)

రామా : (చుట్ట చుట్టుకొంటూ) ఏడుకొండలూ!

ఏడు : బాబూ!

రామా : కేలెండరందుకో—ఇవ్వాలే తారీకెంతో?

ఏడు : ఇయ్యాల సదేను బాబూ.

రామా : (ఉలికిపడి) ఆ! ఎంతన్నావ్?

ఏడు : (బిత్తరపోయి) సదేను బాబూ! ఏంది బాబూ?

రామా : నాకానంగతే గుర్తులేదునుమా! (బిగ్గరగా) ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ!

ఏడు : నేనిక్కడే వుండాను బాబూ!

రామా : ఆ అచ్చిని పిలిచి ఇట్లు, దొడ్డి అంతా శుభ్రం చేయించు.

ఏడు : సీతం. (కొంచెమూగి) సగతేంటి బాబూ!

రామా : ఇన్వాళ జెనాటనుండి మాధవయ్యగారొస్తున్నారా!

ఏడు : మాధవయ్యగోరా! ఆయనోరు బాబూ!

రామా : ఎవరోమిత్రా నీబొంద! ఏడు తాలూకాల్లో యెదుగు లేని మోతుబరిరా! మాధవయ్యనాయుడం లే మజా అనుకొన్నావా?

ఏడు : అనుకోలేదుబాబూ! కాని ఎందుకొత్తున్నారాని ...

రామా : నీ బుర్రలో సరుకు చాలా తక్కువరా!

ఏడు : సీతం.

రామా : కాకపోతే ఏమిత్రా! మనింట్లో పెళ్ళిమకొచ్చి కుర్రాడున్నాడా?

ఏడు : సిరబాబుగారున్నారు గందంజీ!

రామా : ప్రస్తుతం వాడి పెళ్ళివిషయంలో బేరాలు జరుగుతున్నాయా ఈ మార్కెట్‌లో?

ఏడు : సీతం. జరక్కపోవటంపేటి బాబూ! వొకటా! రెండో! వందలకొందల సమండాలు వరసాగ్గా వత్తుంటే!

రామా : (చిరునవ్వుతో) అవునా? మరి ఈ సర్కిల్‌లో యూళ్ళ మైళ్ళ మారాన్నుండి, ఎక మోతుబరి ఆసామీ మన ఇంటికి వస్తున్నాడంటే, ఎందుకొత్తున్నాడో...

ఏను : (నవ్వుతూ) తెలిసిందిలేగండి. ఆయనగారి దగ్గరకూడా పెళ్ళిచేశావున బుల్లెమ్మగారుండా రన్నమాట!

రామా : ఒకళ్ళేం ఖర్చు! ఇద్దరున్నారు యిద్దరు!

ఏను : ఆ! మనకుండా దొక్కబ్యాబ్బయేగా బాబూ?

రామా : ఏడాచువులే నెధవ తెలివి.

ఏను : సిత్రం. (కొంచెమాగి) మీపద్ధతి నాకేం నచ్చలేదు బాబూ!

రామా : ఏం?

ఏను : లేకపోతే ఏదండీ...అమ్మగారు బతుకు సాలించి ఏడా డెల్లిపోయింది. ఇల్లు సూత్తింటే బోసురు మంటుందా? తొందరగా సినబాబు పెల్లిసేసి, కోడలమ్మను తీసు కొత్తే యిల్లు కలకల లాడుద్దనుకొంటే, మీరేందో వచ్చిన నమందమల్లా ఏదో వంకబెట్టి తిరగ్గొడతంటే, ఎట్లాగండి?

రామా : తొందరపడితే యెలారా? నిదానించినకొలది లేదు పెరుగుతుంటే?

ఏను : మున్నోచ్చినోరు యెంతైతామన్నారు బాబూ?

రామా : (చుట్ట ముట్టించి) అబ్బే ఎంతో ఎక్కడిదిరా! వాళ్ళ పాతికలోపుగానే పలుకుతున్నారు.

ఏను : పాతికంటే, పాతికొందరూ బాబూ?

రామా : ఛ! వంకలేమిటా వందలు! వేలూరా వేలు!

ఏడు : (గుండెలు కొబ్బరికొంటూ) పాతికేలే! మరిగేం గొబ్బరి...
తొందరగా ముడతెయ్యండి.

రామా : ఒలేయి ఏడుకొండలూ!

ఏడు : అయ్యో!

రామా : (మీసం దువ్వుతూ) రామానుజయ్యనాయుడి కొడుకం చేనే చాలు; వాడొస్తే పనికిరాని దగ్దమ్మయినాగే, పాతికేలేలకు చిల్లిగన్న దగ్దమరా! అందులో మనవాడు స్త్రీపరుకాబోతుంటే.....

ఏడు : (అదోలా మొహంపెట్టి) సీతం.
(బయటనుండి “సన్నం బండబ్బీ! ఆవు నాయనా ఆవు.” అన్నమాట—బట్టా—తగిన చప్పుడు వినిపిస్తాయి.)

రామా : (కంగారుగా) మనవాడెట్లానే బండి ఆగిందనుకొంటూ చూడడా.

ఏడు : (చాకిలిదగ్గరకెళ్ళి) సీతం. మన నాంచారమ్మగారు దిగి నారండి.

రామా : (విసుద్దా) చావకపోయింది! ఇవ్వాళే దిగబడించే!

ఏడు : (బయటకు చూస్తూ) రాండమ్మగోరూ! పాలబండి కొచ్చినారా?

నాం : అవున్నాయనా! పాడుబండి గంట లేటు. కూర్చున్నీ కూర్చున్నీ దుంప తెగిపోయింది.

(హానికొస్తుంది. సామాన్యమైన వేషం. చేతిలో ట్రంకుంటుంది.)

రామా : ఏం చెప్తావ్వు అంతా కులాసా?

నాం : (పెట్టె క్రిందపెట్టి) ఆ, ఏదో ఇలావున్నాం. నీ వంట్ల
ఉసులుగా వుంటుందా అన్నయ్యా? (బెంచీమీద
కూర్చుంటుంది. ఏడుకొండలు ట్రంకు తీసుకొని లోః
కెళ్తాడు.)

రామా : ఫర్వాలేదు. ఉత్తరమనునా రాయకుండా మాత
ర్లుగా వచ్చేపేనుటమ్మాయ్?

నాం : ఏదీ! వారంరోజులునుంచీ ఇవ్వాళా రేపా అనుకుంటుంటే
ఇప్పటికీ సడించి ప్రయాణం. నిజంగా చస్తున్నానా
అన్నయ్యా చెబుకో.

రామా : అవును పాపం. మీమామగా రేమంటున్నాడు?

నాం : ఏమంటాడు, నన్ను కాల్చుకు తింటున్నాడు! చచ్చిన
వాడుగాదు; బ్రతికినవాడుగాదు, మంచానసడి నాదుం
తెగేస్తున్నాడు—చలేగాని సత్తిగాడు పట్నంలోనే చద
వుతున్నాడా?

రామా : ఆ.

నాం : ఉత్తరాలన్నా రాస్తుంటాడా?

రామా : ఎందుకు రాయడు?

నాం : మరీ సంగత్సరమన్నా పెళ్ళి గొడవుండా, లేదురా
అన్నయ్యా?

రామా : వాడి చదువు పూర్తిగావాలిగా! ఇప్పుడు పెళ్ళి కే
తొందర?

నాం : నీకేం నీ కలాగే వుంటుంది. ఎమిగిచిల్ల నింట్లో పెట్టు
కొని ఎన్నాళ్ళగుతాం చెప్పి?

రామా : నిజమే మరి.

నాం : అందులో మీ బావ సంగతి తెలియం దేముందన్నయ్యా?

రామా : అవును తెలియం దేముంది! వత్తి కయ్యూ? ముషి.

నాం : ఈసంవత్సరం పిల్ల పెళ్ళి చెయ్యాలని గట్టి పట్టుదల మీదు
న్నారు. నువ్వు మొదలకుండా వుంటే, బయట సంబంధం
ధారెక్కడ చూస్తారోనని భయంగా వుంది.

రామా : చూడనియ్. చూసేవాడు నీవాపితేమాత్రం అగు
తాడా?

నాం : అదేమిటా అన్నయా! నువ్వు అలాగే అంటావ్?
(దుఃఖిస్తూ) అసలు నీ వాలకం చూస్తే నాకు
పుట్టింటికే లేకుండా చేసేట్లున్నావే!

రామా : (చిరాగ్గా) ఇదుగో నాంచారమ్మా, వచ్చిన ఎవం
లేదు; అప్పుడే ఏముటీ గొడవ?

నాం : చూడన్నయ్యా! నువ్వు నా పిల్లని సత్తిగాడికి చేసుకోక
పోయ్యావంటే, నేను నువ్వొక గొయ్యో చూచికోని
తిరతాను. (చీదేస్తుంది.)

రామా : సరేలే తర్వాత మాట్లాడదాం. విదానంగా ముందు
నువ్వు లోనివెళ్ళి కాళ్ళు మొహం కడుక్కో.

నాం : మాట్లాడే దేముంది; ఏమయినా సరే నీతో అవునని
పించుకోవాలి; ఈ ఇంట్లో నేను గంగ ముట్టాలి. అంతే

ముసుగులో గుడ్డులా పెందుకు నాకేమాటా తేల్చి
చెప్ప.

రామా : చెబుతాన్నే లోనికెళ్ళు.

నాం : వెడతాన్నే నేవచ్చిందందుకే తెలిసిందా? ఒరేయ్
ఏడుకొండలూ! (అరుచుకొంటూ లోని కెళ్ళుతుంది.)

రామా : (అటూయిటూ తిరుగుతూ) పాడుపీడ ఇవ్వాళే
దిగిందే! అవతల మాధవయ్యగారొస్తుంటే... (నారా
యణయ్య వస్తాడు. ఖడ్గంలాల్చీ, ధోవతి సన్నగా
బారుగా వుంటాడు. చేతిలో బేగ్ వుంటుంది.)

నారా : (చస్తూనే నకిలించి) ఏంబావా? తీరుబడిగా పున్నట్టి
న్నావే?

రామా : (అతణ్ని చూడగానే ఉలికిపడతాడు.) ఇదేమిదోయ్!
హఠాత్తుగా వెలిశావు? తొలకరి మెరుపులాగా!

నారా : (నవ్వుతూ) నీకళ్ళేం జిగేల్ మనలేదుగదా!

రామా : అంటేమాత్రం తప్పతుందట్లే! కూర్చో అంతా
కులాసేనా?

నారా : ఏదో నీదయనల్ల యిలా వున్నాం. నీవంటల్లో కులాసాగా
వుంటోందా? (మంచంవాల్చుకొని కూర్చుంటాడు.)

రామా : ఆహా! ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ! (కుర్చీమీద కూర్చుం
టాడు.)

ఏడు : (లోపలనుండి) అయ్యా! (వచ్చి) ఏంటి బాబూ? ఒనారా
యణయ్యగారొచ్చినారే! అంతా బాగుండారా బాబూ?

నారా : ఆ. నువ్వు బాగున్నారా ఏడుకొండలూ ?

ఏడు : నాబాక్కేంలేగండి. (సంచితీనుకొని లోనికి వెళతాను.)

నారా : ఏంబావా! కబుర్లేం చెప్పకుండా దిగులుగా కూర్చున్నావు ? కొంసతీసి నేనొచ్చానని కాదు గదా!

రామా : ఇక్కడేముంటాయి బాబూ కబుర్లు ? ఇస్తీ నుంచొచ్చావు; నువ్వే చెప్పాలిగాని.

నారా : అయి. మననత్యం చెబువు ఈసంవత్సరంలో అలా చేశా?

రామా : ఊహ.

నారా : అసలు మీ అమ్మాయి కూడా రావాలనుకొంది.
“అన్నయ్యను చూచి చాలారోజులయ్యింది; ఇద్దరం వెడదామంటే!” అని గోలచేసింది. ఇద్దరం బయలుదేరితే ఇంటిదగ్గ రెలాగని నేనే వద్దన్నాను.

రామా : అవున్నే పాపం! చార్జీలు కూడా ఎక్కువవుతాయిగా!

నారా : (నవ్వుతూ) నేనెంత పొచువుగా కూడబెట్టినా, నీవోడుక్కి, కోడలికేగా ! నే కట్టిన పొయ్యే దేవునిగా వుండి గనుకనా !

రామా : అయితే బాగా కూడబెట్టి. (ఇద్దరూ నవ్వుకొంటారు.)

నారా : (జేటులోనుండి సిగరెట్ తీసి ముట్టించి) చూడు బాబూ! అసలు నేవచ్చిన పనేమిటంటే...

రామా : తరువాత తీరుబడిగా మాట్లాడుకొందాం గాని, లోని కెళ్ళి స్నానం వగయిరాలు ముగించుకో. ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ.

ఏడు : (లోపలనుండి) ఎత్తున్నానయ్యా.

నారా : ఆఁ ఫర్వాలేదులే. టిఫిన్ దండిగానే పడింది. కొంచె
మాగి) మా అమ్మ బొత్తిగా మంచాన పడిపోయింది
బావా! ఏవేళికలా వూటుందో! అందుకని ఆమె కళ్ళ
ముందరే ఆకాస్త మున్నటా జరగాలని గొలచేస్తోంది.

ఏడు : (వచ్చి) వోరుబాబూ ?

నారా : మా అమ్మగారా. ఏమైనారే, ఈమాఘంలో
సత్యానికి, శారదకూ పెళ్ళి చెయ్యక తప్పదు బావా!

ఏడు : కానియ్యండి బాబూ! మా నక్కని జోడా! సిలకా
గొరింకల్లాగుంటారు.

నారా : (ముసిముసిగా నవ్వుతూ) ఏం బావా? ఏమంటావ్?

రామా : నాదేముంది బాబూ! అల్లుడూ మామూ యిష్టపడితే,
నా అభ్యంతర మేముంటుంది?

నారా : వాడిమొఖం వాడిదేముంది! మన మేంచేస్తే వాడు
కాదంటాడే గనక? అయినా శారద వాడికేం పరాయి
దిగాదుగా! చిన్నప్పూచీ...

రామా : అలాగనకోయ్ నారాయణయ్య! కాలం మారి
పోయింది. ఈ మధ్య నాకూ ఎదే అనిపించింది. “అడ
దిక్కులేని ఇల్లు అడవిలో నమాన మంటారు” పిల్లవా
డికి త్వరగా పెళ్ళిచేసి కోడల్ని ఇంట్లో తెచ్చుకుందా
మని.

నారా : (విచారంగా) అవునుబావా! మాచెల్లెలుండగా ఇట్లంత కలకల లాడుతుండేవి! అందుకనే...

రామా : మరి చెప్పేది సాంతం విను. ఆమాటే వాడికో అంగం "చదువు పూర్తియ్యేవరకూ, అలాంటి విచ్చి ఆలోచనలేని చెయ్యవద్ద"ని తెగేసి చెప్పాడు.

నారా : చదువు ఈ ఏటితో ఆఖరేగా? చూడుబావా! నువ్వు నీకొడుక్కే విధంగా నచ్చ జెప్పకుంటావో నాకెందులాగాని, ఈ సంవత్సరం ఆకాస్త శుభం జరిగినదక తప్పదు!

రామా : నేనూ అదే ఆలోచిస్తున్నాను. ఆ తర్వాత మూర్ఖుడుకుందాం. నాక్కొంచెం పనుంది. నేనలా నల్ల స్త్రాగాని. నువ్విలాగా స్నాన పానాదులు ముగించుకో, (బిగ్గరగా) ఒకేయ్ ఏడుకొండలూ!

ఏడు : నేనిక్కడే వుండాను బాబూ! (నారాయణయ్యతో) నీలు కోడమంటారా బాబూ?

నారా : ఊహ.

(ఏడుకొండలూ లోనికెళ్ళ తాడు. రామానుజయ్య ఉత్తరీయం భుజానవేసుకొని, చుట్టముట్టించి చెప్పలు తొడుక్కు బయటకెళ్ళి పోతాడు)

నాంచా : (నచ్చి) ఎప్పుడొచ్చావు నారాయణయ్య బావా?

నారా : (చిరునవ్వుతో) ఓ నువ్వా! నాంచారమ్మొదినా! ఎప్పుడు రాక?

నాంచా : నీకంటే రుండడుగులు ముందుగా వచ్చాను. అంతా బాగున్నారా?

నారా : ఆహా! పొలంపనులయ్యాయా నాంచాగమ్మ దినా?

నాంచా : జనుము యింకా కొయ్యలేదు బావా! మీ అన్న
య్యకు నిముషం తీరటంలేదంటే సమ్మ !

నారా : మరి పండ్ల వచ్చావు విశేషమేటి?

నాంచా : విశేషాలేముంటాయి! మా అన్నయ్యను వకసారి
చూచిపోదామనివచ్చాను. ఏం రాగూడదా?

నారా : ఆఁ ఆఁ ఎంతమాట! అన్నా, చెల్లెలు రాకుండా ఎలా?
సరేగాని పిల్ల పెళ్ళిడుకొచ్చిందిగా! ఈ సంవత్సరమన్నా
పప్పున్నాలున్నయ్యా?

నాంచా : భగవంతుడు చల్లగా చూస్తే చేద్దామనే అనుకొని
టున్నాము. మరి మీ శారద పెళ్ళి ఈ సంవత్సరం
చెయ్యవు నారాయణబావా?

నారా : మనచేతుల్లో ఏముంది? ఆరోజు రావద్దూ?

నాంచా : నీకేంలే ఉన్నమహారాజువి! ఎలాగై నా చెయ్యొచ్చు.

నారా : మీరేనా లేనివాళ్ళు?

ఏడు : (వచ్చి) మీకు నీళ్లు తోడాను బాబుగారూ!

నాంచా : లేబావా స్నానం చెయ్యి. ప్రొద్దేకింది.

(నారాయణయ్య లోనికిఁబోతూఁటాడు. నాంచారమ్మ
అతనివంక చూచి మూతి త్రిస్పృతుగది.)

నాంచా : (నెమ్మదిగా) ఒరేయ్ ఏడుకొండూ.

ఏడు : అమ్మా!

నాంచా : నేను అన్నయ్యతో పెళ్ళివిషయం మాట్లాడడాని
కొచ్చినట్లు ఈయనకు తెలియనియ్యకు.

ఏడు : అందుకేనేంటప్పగోరూ మీరొచ్చింది?

నాంచా : ఉమ్! నిమ్మళంగా మాట్లాడు విటాడు. అందుకే
లేరా!

ఏడు : సగేలెండమ్మా.

నాంచా : వత్తి తంపులమారి మనిషి! మా అన్నయ్య మనసిరి
చేస్తాడునుమా!

ఏడు : సీతం.

నాంచా : ఎలాగయినా తనకూతుర్ని మా సత్తిగాడి మెడకు
తగిలించాలని చూస్తూన్నాడు.

ఏడు : అవునండీ! వచ్చేరాం.గానే అయ్యగారితో ఆరాసకా
రెవే మాటాడారు.

నాంచా : (ఆమర్దగా) మాట్లాడామా? అన్నయ్యేమన్నాడు?

ఏడు : నాను సరిగా ఇవలేదు.గానండి; మొత్తాని కయ్యగాను
సరిగా సమాధానం చెప్పిస్తట్టులేరండి.

నాంచా : హమ్మయ్య! ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ!

ఏడు : అమ్మా!

నాంచా : ఎవరెంత తన్నుకుచస్తేమాత్రం, నా అన్న నన్ను
కాదంటాడటా?

ఏడు : ఎట్టాగంటారండి!

నాచా : ఆయనెంత బావమరిదయితే మాత్రం... అయినా ఇంకేం బావమరిదిలే! మా వదినతోనే పోయిసి వాళ్ళకూ మాకూ చుట్టరికం! ఏమంటావు?

ఏడు : (అయిష్టతగా) సీత్తం.

నాచా : సరేగాని, బయట సంబంధాలేమైనా వస్తున్నాయా?

ఏడు : అయ్యో! రాకపోవటంవేంటండీ? వకటా రొండా! వొండలు! వాచ్చేపొయ్యేవోల్లకి తెంపులేదంటే నమ్మండి!

నాచా : మరి మా అన్నయ్యేమంటున్నాడు?

ఏడు : ఉలక్కుండా పలక్కుండా అట్టానేవుండారు.

నాచా : చూడు ఏడుకొండలూ! డబ్బొస్తుందంటే ఎవరి కయినా ఆశ కలగొచ్చు. అందుకనే, ఏనిముషానెలా వుంటుందో, ఆ కాస్తమాట అనిపించుకొనే నెడదా మని వచ్చాను. ఏమంటావ్?

ఏడు : సీత్తం. మా సెడ్డ మంచాలోసెనండి.

నాచా : మనమ్మాయిని చూచావుగా నువ్వు? ఎలావుంటుందంటావు.

ఏడు : బుల్లెమ్మగోరికేంవండీ? చినిమాటారులాగుంటారు!

నాచా : మా సత్తిగాడికి తగిందేనంటావా?

ఏడు : ఎంతమాట! సూడముచ్చటెయ్యరుండీ జంట!

నాచా : ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ! నువ్వుకూడా మా అన్నయ్యకు నచ్చజెప్పాలినుమా!

ఏడు : అంతకం ఓనా అస్పచ్చుగోరూ!

నాంచా : మా చెట్టునకాసిన జాంనట్లు తెచ్చాను. నాలు
క్కాయలిస్తాగాని తీసుకెళ్ళి పిల్లలకు పెట్టుకో.

ఏడు : సీ త్తం.

నాంచా : సరే, లోపలకెడదాం నడువ్. గారాయణయ్యకు
వై వేవ్యం పెట్టాలిగా మరి!

ఏడు : సీ త్తం. తప్పేదేంవుండుండీ.

(యిద్దరూ లోనికి వెళుతుంటారు. రామానుజయ్య
హడావుడిగా బయటనుండి వస్తాడు.)

రామా : (బిగ్గరగా) ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ!

ఏడు : నే నిక్కడేవుండాను బాబూ!

రామా : బండొచ్చేటయమయ్యింది. వాళ్ళొస్తారా!

ఏడు : ఓరుబాబూ?

రామా : రెడ్డొచ్చే మొదలాడన్నట్లుంది! (ప్రాద్దుష్టుండీ
చెప్పిందేమిటా?)

ఏడు : గెజితిలేదుబాబూ!

రామా : ఎందుకుంటుంది; వళ్ళు క్రొవ్వి తేనరి! మాధవయ్య
గారొస్తారని చెప్పలేదట్రా?

ఏడు : సీ త్తం. మరసిపోయానండి.

రామా : ఏడవలేకపోయావా.

నాంచా : మాధవయ్యగారెవరిన్నయ్యా?

రామా : (తడబడుతూ) ఆయన...ఆయన...ఆయనొక
 స్నేహితుడులే (ఏడు కొండలుతో) ఒరేయ్! ఆ మంచ
 మదీ లోనపెట్టి, రెండుకుర్చీలు అపీ తెచ్చివెయ్యి.
 ఆ, చూడు నాంచారమ్మా! కాస్త ఇల్లు వాకీలీ
 శ్రభంగా తుడిపించమ్మా. నేను స్టేషనుదగ్గర కెడు
 తున్నాను. (ఆదుర్దాగా వెళ్ళిపోతాడు.)

నాంచా : (అర్థంగాని మొహంపై అలాగే నిలబడివుంటుంది)

ఏడు : (కుర్చీలు తెచ్చి సర్దుతూంటాడు.)

నాంచా : ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ! ఈ మాధవయ్యదేను
 డెవర్రా?

ఏడు : మీకు తెలివదేంటప్పమ్మగోరూ? మాధవయ్య
 గోరంటే మాసెడ్డ మోతుబరిలే! ఏడు తాలూకాల
 కెదురులేదు. నచ్చలకి నచ్చలు మూలుగుతున్నయంట.

[హడావుడిగా తా సర్దుతూంటాడు.]

నాంచా : [అనుమానంగా] అయితే ఇంతకీ ఆయనెందుకొస్తు
 న్నాడు?

ఏడు : మీకు తెలివదేంటండీ! ఆయనండి పిల్లిలతండ్రుగారుండీ!

నాంచా : [విసుగ్గా] సరీగాచెప్పిచావరా?

ఏడు : ఇంకా సెప్పేదేముందప్పమ్మగోరూ! సమందం కాయం
 చేసుకోతూని కొత్తుగడారు.

నాంచా : అయ్యో!

ఏడు : అవునుండీ. మన సత్తైబాబుగోరికాయన కూతున్నై
త్తారంట.

నాంచా : నిజంగానేనా ఏడుకొండలూ (అమర్దాగా).

ఏడు : బబ్బు! మీతోడు అప్పమ్మగోరూ!

నారా : [లోపలనుండివస్తూ] ఏమిటా ఏడుకొండలూ మాడా
వుడి?

ఏడు : ఇయ్యాలోరొత్తున్నారబాబూ!

నారా : ఇయ్యాలవారెవరు?

ఏడు : మనసత్తైమయ్యగోరికి కాబాయ్యే మామగోరుండీ.
మాదవయ్యగోరని, మాసెడ్డ మోతుబరిలే! ఆ,

నారా : ఆ! ఏమిటా నువ్వుచెప్పేది నిజమేనా?

ఏడు : అవునుబాబో. ఇప్పుడేవత్తారు సూన్దురుగా.

నాంచా : (దుఃఖిస్వరంతో) చూశావా నారాయణయ్య
బావా! మా అన్నయ్య నాకెంత ద్రోహంచేస్తున్నాడో!

నారా : నేనెవరికిచెప్పకోను నాంచార మ్మొదినా! [కుర్చీలో
కూలబడతాడు.]

ఏడు : [సవ్వతూ] వకల్ల కొకల్లు చెప్పకోండి.

నారా : ఛ! నోక్కయ్ వెధవగాడిదా! కొంపలుమునిగి మేమే
డుస్తుంటే నీకు సవ్వలాటగావుంటే!

ఏడు : సిత్తే. (లోనికెడతాడు)

నాంచా : చూడు నారాయణయ్య బావా.

నారా : ఏమిటి నాంచారమ్మనినా?

నాంచా : సత్తిగాడు నాకా స్వయాన అన్నకొడుకు.

నారా : నాకు స్వయాన చెల్లెలి కొడుకు.

నాంచా : అవునా? మరివాడు నాకయినా అల్లుడుకావాలి;
లేదా...

నారా : నాకయినా అల్లుడు కావాలి!

నాంచా : అంతేగాని పరాయికిపోవటం గొగుంటుందంటావా?

నారా : ఏ గాడిదంటాడు? అన్నవాణ్ని చెప్పలేనుకొట్టాలి.

నాంచా : మరి మా అన్నయ్య ధోరణిమాస్తే యిలావుంది.

నారా : ధోరణేముందిలే! వేలకు వేలు కట్నాలొస్తుంటే...

నాంచా : అందుకని అయినవాళ్ళని వదులుకొంటాడా?

నారా : ఆ మాట మీ అన్నయ్యనేఅడుగు!

నాంచా : అడక్క నాకేం భయమా? నిలేసి మరీ అడుగు
తాను.

నారా : అలాగన్నావ్ బాగుంది. కావాలంటే నేనుకూడా నీకు
తోడు నిలబడతాను.

నాంచా : నీకు చెప్పొచ్చేది అదే

నారా : ఏదీ?

నాంచా : ఇప్పుడు మనమిద్దరం ఒక్కమాటమీద నిలబడి,
ఆనచ్చే మాధవయ్యగారితో అన్నయ్యనియ్యి మండు
కుండా చూడాలి.

నారా : ఓ! తప్పకుండా. గట్టిగా నిలబడి ఆడుగుదాం. అడుగుదామేమిటి, పోట్లాడుదాం.

నాంచా : అలాజేస్తే తర్వాత మన విషయం...

నారా : ఆ దానికేమొచ్చేలే! నీపిల్లయితే పకటి నొప్పి, యితే వకటినా నాంచారమ్మొదినా?

నాంచా : నీకడుపు చల్లగా నూరేళ్ళుబ్రతుకు నారాయణయ్యబావా!

నారా : సరేగాని, నాంచారమ్మొదినా! నాకడుపులో బేముడు గోలపెడుతున్నాడు. అన్నగతప్రాణిని మరి!

నాంచా : అయ్యో! నా మతిమంజిపోను, పదవసోదరిలోపడి ఆమాటే మరచిపోయాను. పదసద. (ఇద్దరూ లోపలి వెడతారు. కొంచెమాగి బయటనుండి రామానుజయ్య, ఆయన వెనుకనే పేరయ్యవస్తారు. పేరయ్య వేషం చెప్పలు, చంకలోచింకి గొడుగు, చేతిలోసంచీ, చింకికోటు, కొద్దిగా మాసిచగడ్డం.)

రామా : రాంజి. రాంజి. ఇలా కూర్చోండి.

పేర : [కుర్చీమీద కూర్చుంటాడు. ఏడుకొండలు లోపల నుండి వస్తాడు.]

రామా : (బిగ్గరగా) ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ!

ఏడు : నేనిక్కడే వుండానుబాబూ!

రామా : ఆ సంచీ అదీ లోపలపెట్టు.

ఏడు : సి త్తం. (పేరయ్యవంకచూచి) దండాలు మాధవయ్య గోరూ!

పేర : (వెకిలిగా నవ్వుతూ) నేను మాధవయ్యగారికి స్వయాన బావమనిదిసి. నాపేరు పేరయ్యంటారు.

ఏడు : అట్టాగా? చమించంశి బాబూ! మా అయ్యగోరు మాధవయ్యగారొత్తారంటేను...

పేర : అవును. వారు గాత్రబంశిలో తప్పకరాగలరు,

ఏడు : సి త్తం.

రామా : నువ్వెళ్ళి పేరయ్యగారికి వేషిస్తేళ్ళు తోడరా ఏడు కొండలూ! (లోనికి వెడతాడు)

ఏడు : సి త్తం (వెళ్ళబోతుంటాడు)

పేర : ఇదుగో కొండలూ! (నెమ్మదిగా పిలుస్తాడు.)

ఏడు : నాపేరు ఏడుకొండలండీ!

పేర : ఆ, అదే అదే. నాకు సరిగాగుర్తులేదులే, యేమీ అనుకోకు.

ఏడు : పరవాలేదు లెగండి.

పేర : ఇదుగో అబ్బాయ్! మాట (ఒళ్ళుగోక్కుంటనూ ఉంటాడు)

డు : అయ్యా.

ర : ఇలా దగ్గరగా రా.

డు : (దగ్గరగా వెడతాడు)

పేర : నీళ్ళు కొంచెం వేసి జాస్తిగావుండాలినుమా! (నెమ్మదిగా చెబుతాడు)

ఏడు : హీ హీ తావరగా నుండేంటి పేరయ్యగోరూ!

పేర : హుష్! బిగ్గరగా అనకోయి బాబూ! నువ్వేదో మంచి వాడివని చెప్పకొంటే...

ఏడు : పరవాలేదు లెగండి. (సంచీ తీసుకొని వెళుతాడు)

రామా : (లోపలనుండి పొగాకుతో వస్తాడు.) చుట్ట కాలుస్తారా?

పేర : వకప్పుడు కాల్చేవాళ్ళలో వాడినేలెండి (జేబులోనుండి పొడుం డబ్బీతీసి) ప్రస్తుతం ఈ సంఘంలో సభ్యుని నయ్యాను. (చుట్ట పీలుస్తాడు)

రామా : మాధవయ్య బావగారుకూడా ఈ బండిలోనే వస్తారనుకొన్నాను. (చుట్ట ముట్టిస్తాడు)

పేర : తప్పక వచ్చివుండే వారేనండి. అనుకోకుండా రాత్రి మంత్రిగారు దయచేశారు ఎలక్షన్ సీజన్ గదండి! వారిని సాగనంపేవరకూ వుండాలిగా మరి?

రామా : అయ్యోకాదు మరి! పెద్దవారితో పనయ్యే. రాత్రి కయినా తప్పక వస్తారంటారా?

పేర : మా మాధవయ్యబావ మాట తప్పటం, అటు నూకొని డిటుపొడిస్తేనే!

రామా : చిత్తం చూడండి పేరయ్యగారూ!

పేర : అయ్యా!

రామా : మా అబ్బాయినిగురించి నేచెప్పకోవటం అంతగా బాగుండదనుకోండి—

పేర : ఫర్వాలేదు; సెలవివ్వండి.

రామా : నిజంగా మావాడు బుద్ధికి బృహస్పతి అంటే సమ్మండి.

పేర : చిత్తం ఊసుగొప్ప గోడలే చెబుతాయిగదా!

రామా : ఇక అందం విషయంలో.....ఆ విషయం నేను చెప్పదలచలేదు. రండి కావాలంటే అబ్బాయిఫోటో ఇక్కడేవుంది.

పేర : అట్టి ధైర్యమూడా. మిమ్మల్నిచూస్తే అబ్బాయిరూపం నా కళ్ళలో మెదులుతోంది నుమండి! ఆ బంగారు ఛాయ, ఆ విశాలమయిన సురుగు, చెంపకు చూడేసి కళ్ళు ఆ ఒడ్డు పొడుగు ఒహో!

రామా : (హాసితో) చూచినట్లుగానే వర్ణించారు.

పేర : మరేమిటనుకొన్నాను మన బుర్రంటే! కర్మగాలి ఈ రోజు నీ స్థితి కొచ్చానుగాని. చిన్నప్పడు మా తాత గారంటుండేవాడు— “ఒరే పేరీనీడూ! నీ తెలివితేటల ముందు రాజాజీకూడా పనికిరాడురా! నీ రాత బాగుంటే, స్వతంత్రమొచ్చిన తర్వాత నువ్వు తప్పక మంత్రివయితీరతావురా” అని.

రామా : అవును. అంతటి అర్హులుగాకపోలేదు.

పేర : అశ్వప్త రేఖ మచచేతిలోనుండి తొలగిపోయి యిలా ఏడుస్తున్నాను.

రామా : ఇప్పుడుమాత్రం తమకొచ్చిన లోటేమిటిలేండి.

పేర : సరే, అవన్నీ తరువాత ముచ్చటించుకొందాం. (పొడుం పట్టుపీల్చి) ఇక అసలు విషయానికి వద్దాం. రామాను జయ్యగారూ! మన స్థిర చరాస్తుల భోగట్టా కొ చెం యిస్తారా?

రామా : తప్పకుండా. సవరత్న ఖచితమయిన సుక్షేత్రం పక సలభై ఎకరాలుండండి.

పేర : అయ్యా!

రామా : పోతే రెండకరాలు మామిడితోట, ఈ యిల్లు...

పేర : ఊ! సెలవివ్వండి (బుర్రాడిస్తాడు.)

రామా : ఏదో తమ దయవల్ల కొద్దో గొప్పో నిలవలోనే వున్నామనుకోండి.

పేర : సంతోషం.

రామా : క్రిందటి సంవత్సరం సరిగ్గా ఈరోజుల్లోనే మా ఇంటా విడ దేహం చాలించింది.

పేర : విచారకరమైన విషయం.

రామా : అందుచేత వాశినొక ఇంటివాడిని చేస్తే భారం తీసి పోతుంది. ఆ తర్వాత రామా కృష్ణ అనుకొంటూ హాయిగా.....

పేర : కాదుమరీ!

రామా : చూడండి పేరయ్యగారూ!

పేర : చిన్నవాణ్ని. తమ్ముడూ అని పిలిచినా యిబ్బందిలేదు.

రామా : ఏదో లోకాచారా న్ననుసరించే గాని, కట్నాలు
కానుకలు విషయంలో నా కంతగా పట్టింపులేదు
నుమండి.

పేర : చిత్తం.

రామా : డబ్బు శాశ్వతమా చెప్పండి? గుణగణాలు, సాంస్ర
దాయాలు ముఖ్యం గాని.

పేర : ఎలాగయినా తెలిసినవారు.

రామా : ఈమధ్య మరీ వచ్చేపొయ్యే సంబంధాలకు తెంపు
లేకుండా వుంది నుమండి! నలభై వేలిస్తామని, యాభై
వేలిస్తామని డబ్బుస్తోందిగదా అని అడ్డమయిన
వాళ్ళతో చేయి కలుపుతామా!

పేర : ఛాఛా! అందులోనూ తమరా?

రామా : మాధవయ్యగారి మంచి చెడ్డలు విన్నతర్వాత నాకు,
అసలు వేరే సంబంధం వేరుకు మనసు పోవటంలేదు.

పేర : చిత్తం.

రామా : చూడండి తమ్ముడుగారూ! మనలోమాట...

పేర : నిరభ్యంతరంగా సెలవివ్వండి.

రామా : ఇలా అడుగుతున్నందుకు మరొకవిధంగా అనుకోకు—

పేర : వ్యవహారం నిర్మోహమాటంగా వుండాలనేవాళ్ళ జాబి
తాలో నేను ప్రథముణ్ణి.

రామా : ఆఁ, మన బావగారు...ఎంతవరకూ పూగగల
రంటారు?

పేర : మీ అంకె చెప్పండి?

రామా : వారి ఉద్దేశ్యం తెలియాలిగా?

పేర : చూడండి అన్నయ్యగారూ! ఇదంతా మోజునుబట్టి
వుంటుందిగాని ఈ పెళ్ళిళ్ళ మార్కెటులో ధరలకు పరి
మితమేమిటి?

రామా : బాగా అన్నారు.

పేర : మీ హోదా ననుసరించి, మీరు చిన్నతనంలేకుండా,
మీరు తృప్తిపడేలా మా బావతో పలికించేవాణ్ణి నేను
న్నానుగా! నన్ను కాస్త కనిపెట్టి వుండాలిగాని...

రామా : అలాగన్నారు బాగుంది. ఇక నేనేం మాట్లాడను.

పేర : ఇప్పుడు చెప్పండి మీ ఉద్దేశ్యం?

రామా : ఏమయినా ఒక ముప్పయివరకూ...

పేర : ఖాయం.

రామా : ఏమిటి? (పోంగిపోతాడు)

పేర : ముప్పయికి చిల్లిగవ్వ తక్కువగావుండా పలికించడం
ఖాయం! మరి నామాట... [ననుగుతాడు.]

రామా : (సంతోషంగా) ఫర్వాలేదు అడగండి.

పేర : పెద్దలు! తమరే సెలవివ్వటం బాగుంటుంది.

రామా : [చిరునవ్వుతో] ఒకటి! సరా?

పేర : పిల్లలు గలవాణ్ని.

రామా : నేనైనా చిన్నచూపు చూడలేదుగా?

పేర : అబ్బే ఎంతమాట! కాని.....ఇంకొక అర కోరదా మనుకొన్నాను.

రామా : సరే. అలాగే.

పేర : (సంతోషంగా పొడుంపీల్చి) ఇంకెందుకు 'లగ్నం నిశ్చయించుకోవటమే తరువాయి.....హాచ్చి (తుమ్ముతాడు.) కాని ఒక్కమాట.

రామా : చెప్పండి.

పేర : వ్యవహారమంతా సవ్యంగా నేను నడుపుకొస్తాను. మీరు మాత్రం తొందరపడకండి.

రామా : (నవ్వుతూ) తొందరా? అది మన ఇంట్లోవున్న ఏడు కొండలకూడా లేదే!

పేర : చిత్తం.

రామా : నాకు జపంచేసుకొనే అలవాటొకటూది. మీరు కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకోండి; ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ! (అరుచుకొంటూ లోనకెళ్ళ తాడు.)

నారా : (నెమ్మదిగావచ్చి) నమస్కారమండీ.

పేర : నమస్తే. తమరు.....

నారా : రామానుజయ్య నాయుడిగారికి స్వయానా బావమని దినిలెండి...మా చెల్లెలనే వారికిచ్చాచ్చి.

పేర : సంతోషం.

నారా : చూడండి. మీ పేరేమిటో నాకు తెలియదుగాని-

పేర : నా పేరు పేరయ్యంటారు.

నారా : ఇదుగో పేరయ్యగారూ! మీకు తెనాలికి బండెన్నింటికి?

పేర : నాలుగింటి కనుకొంటాను. ఏం? మీరా బండికి పడతారా?

నారా : నాకా గ్రహచారం పట్టలేదుగాని, మీరు నెంటునే బోంచేసి బయలు దేరితే బండందుతుంది.

పేర : (తెల్ల బోయి) అం. టే.

నారా : మీనిక్కడనుంచి నెంటునే పిల్చిపోవాలి.

పేర : హీ హీ! సరసమాడుతున్నారా? (నెకేలిగా నవ్వుతాడు)

నారా : (తీవ్రంగా) నిజంగానే అంటున్నాను.

పేర : అవునండీ. మనిద్దరం వరుసకు బావమరదులగువుతాం. అనండి అనండి ఫర్వాలేదు. (నవ్వుతాడు.)

నారా : (ఫూయిపెంచి) పేరయ్యగారూ! పరిహాసంగాదు.

పేర : (వగ్గి) చిత్తం. నాకేం అర్థంగావటంలేదు.

నారా : లేకపోతే, పిల్లడికి మేసరికముండగా, తగుమనంకూ పిల్లనివ్వటానికొచ్చారా?

పేర : [అర్థంగానట్లు చూస్తుంటాడు.]

నారా : ఏం అర్థంగాలా? విప్రులంగా చెబుతా వినండి నేను పిల్లవాడికి మేనమామని. నాదగ్గర పెళ్ళిడుకొచ్చిన పిల్లవుది. మా అమ్మాయి పుట్టిందగ్గర్నుండీ, మా సత్సావికనె పేరుపెట్టా. ఇప్పుడు మా బావ డబ్బు కోసం గడ్డితిని, మీమీసంబంధాలు చూస్తున్నాడు. దీనికి పిల్లవాడి ఆమోదముద్ర ఏమాత్రంలేదు. వాడెప్పుటికీ నాల్లుడే! కాన మహాశయా, మీరు వచ్చిన దారినే దయచెయ్యండని చెబుతున్నాను.

పేర : మరి..... (ఏదో చెప్పబోతాడు)

నారా : (నీరియస్ గా) మరి లేదు గిరి లేదు. వచ్చినందుకు నుష్టుగా భోంచేసి బండెక్కండి. లేదా... [పళ్ళు బిగించి పిడికిలి చూపుతాడు.]

పేర : [వణుకుతూ] అలాగేనండి.

నారా : (బోనికి రెండడుగులువేసి, వెనక్కుతిరిగి) పేరయ్య గారూ!

పేర : అయ్యో!

నారా : మీరు భోంచేసేసరికి జట్కానచ్చి వాకిట్లోవుంటుంది. మీరు మా బావతో ఈ గొడవేమీ చెప్పకుండా..... ఏం తెలిసిందా? (గడ్డి తిడు)

పేర : చిత్తం. విప్రులగానే చెబుతున్నానుగా! తప్పుకుండా ఎక్కుతాను.

నారా : (దగ్గరగావచ్చి) మా బావతో ఈ విషయం చెప్పారో... మీకు మరి తెనాలిజేరే ఆశవుండదు.

పేర : [భయపడుతూ] చి. చిత్తం. అంతవరకూ అఖిష్ణుడు లేండి. [లోసానుండి నాంచారమ్మ కంఠం వినిపిస్తుంది]

నాంచా : అదీ చూస్తూ. నా కంఠలో ఊపిరుడగా ఆ ఇచ్చే వాడేలా యిస్తాడో; చేసుకొనేవాడేలా చేసుకొంటాడో.

రామా : [లోపలనుండి] ఇదుగో నాంచారమ్మతల్లీ! నీకు పుణ్యముంటుందిగాని, పరాయి పెద్దను పిమ్ముండు నా పరువు తీయబోకు.

నాంచా : [బిగ్గరగా ఎవరుంటే నాకేం భయమా? ఆ పెద్ద మనిషి నే అడుగుతాను; ఇది న్యాయమేనేమో?

పేర : [నారాయణయ్య వంకచూచి, ఆ గొడవేమిటన్నట్లు సైగజేస్తాడు.

నారా : పిల్లి వాడిమేనత్త. ముందు నిన్ను సాగనంపితే తర్వాత ఆ విషయం చూచుకొంటాను. మీగమాత్రం స్రయాణున్నాహంలో వుండండి. [బయటకు వెళ్ళి పోతాడు.]

పేర : హమ్మయ్య! (కూర్చిలో చతికిలబడతాడు)

నాంచా : (మెరుపులావచ్చి) ఇదుగో ఏమయ్యా పెద్దమనిషీ! నువ్వేం ఆడపిల్లల్ని కనుక్కోలా? నీ పిల్లి లాంటిదిగాదూ నా పిల్లిమాత్రం? నీకేమయినా జ్ఞానముంటే, మేనరిక ముండగా పిల్లి నిస్తానని వస్తావా?

పేర : (ఇంతసేపూ హడలిపోతుంటాడు. కొంచెం తేనుకొని)
ఇదిగో తల్లీ! భవానీదేవీ!

నాంచా : నాపేరు నాంచారమ్మ.

పేర : ఏ అనాచారమ్మవయితే నాకేంగాని, మీగొడవ లేమీ
నాకు తెలియవు నాబుద్ధి గడ్డితిని ఇక్కడకు వచ్చాను..
వచ్చినందుకు బాగా శాస్త్రీజరిగింది. దయచేసి నన్నేమీ
అనకండి తల్లీ! నేనిప్పుడే వెళ్ళిపోతున్నాను.

నాంచా : వుంటానం తేమాత్రం వుండనిచ్చేదెవరే!
(లోపలకు చూస్తూ) ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ!

ఏడు (లోపల్నుండి) ఓయ్ నత్తున్నా. (వచ్చి) ఏం అప్పుమ్మ
గోరూ?

నాంచా : లోపల పేరయ్యగారి సంచి వుందిగాఁవాలు. తెచ్చి
వారికివ్వు.

ఏడు : దిరీసు మారుసుకుంటారా బాబూ?

నాంచా : ఏదోవకటి తగలడతాల్లే, నీకెందుకు; తెచ్చివ్వు.

ఏడు : (పేరయ్యతో) ముందు తానం సెయ్యండి.

పేర : (ఏదో చెప్పబోతాడు! కాని, నాంచారమ్మవంక చూచి
ఆగిపోతాడు.).

నాంచా : తెచ్చివ్వరా అంటుంటే...(గడమాయిస్తుంది)

ఏడు : సిత్తం. (అనుమానంగా లోనికెడతాడు.)

పేర : (గొంతు సవరించుకొని) ఇదిగో కనకదుర్గమ్మగారూ!

నాంచా : నా పేరు నాంచారమ్మయ్య బాబూ!

పేర : ఏదయితేంలెండి. కాని ఒక్కమాట.

నాంచా : ఏమిటది?

పేర : నేను వెళ్ళిపోవటం ఎలాగూ భాయమనుకొండి, కాని...

నాంచా : కాని?

పేర : పన్నెండు దాటుతోంది-ఇది చూస్తే పల్లెటూరు. భోజన హోటళ్ళేమీ యిక్కడ వున్నట్లులేదు. అందుచేత...

నాంచా : (తీవ్రంగా) అందుచేత?

పేర : అహ ఏం లేదు...

నాంచా : ఇదుగో పేరయ్యగారూ! ఈ తంతులన్నీ నాకు తెలుసుగాని, ఇలా దారిన బాధ్యే దానయ్య లందర్నీ మేషితే, రేపు నాకూతురు బాచ్చెసట్టుకు తిరగాల్సిందే! ఆ పప్పులేం ఉడకవుగాని దయచెయ్యండి.

పేర : చిత్తం. భోజనాని కిబ్బందని...

నాంచా : మరేం ఫర్వాలేదు. ఒక్క పూటకేం పుట్టి ముసగ దులే. (ఏడుకొండలు సంచితో వస్తాడు)

నాంచా : (పేరయ్యతో) తీసుకొండి.

పేర : (తీసుకొని లోనికి చూస్తూంటాడు.)

నాంచా : బండికి టయమవుతోంటే, ఇంకా అటు జూస్తావే మయ్యా?

ఏడు : ఏంటి పేరయ్యగోరూ? ఎల్లిపోయారా?

నాంచా : నువ్వు నోరు మూసుకొని లోపలికెళ్ళరా ఏడు కొండలూ.

ఏడు : సిత్రం. (లోనకెళతాడు.)

నాంచా : ఇక కదలవయ్యా దేముడా.

పేర : అహ. ఏంలేదు. నాయుడుగారితో చెప్పి పోదామని.

నాంచా : ఏమఖ్ఖర్లా. నే చెబుతాన్నే వెళ్ళు. ఆయన జపం మీదున్నాడు.

పేర : అలాగే [నెమ్మదిగా వెళుతుంటాడు.]

[లోపలనుండి రామానుజయ్యగారు ఆదుర్దాగావస్తాడు.
ఆయన వెనుకనే ఏడుకొండలువస్తాడు.]

రామా : ఆ! ఆ! అదేమిటండీ పేరయ్యగారూ! ఎక్కడికి?

పేర : (ఆగి) ఎక్కడికో నెళ్ళే గ్రహచారం నాకేంబ్బింపి?
నా యింటికి వెడుతున్నాను. (వెళ్ళబోతాడు.)

రామా : (దగ్గరగావెళ్ళి బ్రతిమాలుతూ) మా అపరాధ మేమయినావుంటే మన్నించండి.

పేర : మీ తప్పేముంది బాబూ! ఈ ఇంటికి రావటం నాదే తప్పు. సెలవు. (వెళ్ళబోతుంటాడు.)

రామా : (చెయ్యి పట్టుకొని) ఆగ్రహించకండి. విషయమేమిటో చెప్పండి. (నాంచారమ్మతో) ఏమిటమ్మాయ్ ఇదంతా? నువ్వేమైనా అన్నావా?

నాంచా : ఏమన్నా అసటమేం? వెళ్ళిపోమ్మన్నాను.

రామా : ఆ!

నాంచా : ఏం ఎందుకనను? నా కూతురు నుఖం చెడగొట్టటానికి తయారవలా ఈ పెద్దమనిషి?

రామా : (పట్టలేని కోపంతో) ఛా! నోర్చుమ్. నా ఇంటి
కొచ్చిన పెద్దమనిషి నవమానిస్తావా? (పేరయ్యతో)
పేరయ్యగారూ: మీరు కావలిసింది నేను. వ్యవహార
మంతా నాది. ఎవరేమంటే మీ కెందుకు? మీరు
వెళ్ళకండి.

పేర : ఇంత అవమానం జరిగిందర్వాత.....

రామా : అందుకు నన్ను క్షమించండి. (చేతులు పట్టుకొని)
ఇవి చేతులుగావు.

పేర : ఆ! ఆ! అంత మాటనకండి. పెద్దలు! అయినా కుర్ర
వాడికి మేనరికముండగా.....

రామా : అవన్నీ మీ కెందుకు? నాయిష్టమయి నేను పిలిచా
నుగా!

పేర : చిత్తం.

నాంచా : అయితే నువ్వు సత్తిగాడికి నా పిల్లను చేసుకోవటా
అన్నయ్యా? నన్నింత మోసం జేస్తావా? (ఏడుస్తుంది.)

రామా : ఏమిటి మోసం? నీ పిల్లని చేసుకొంటానని ఎప్పు
డయినా హామీ ఇచ్చానా? పేరయ్యగారూ! మీరు
లోనికెళ్ళి స్నానం చెయ్యండి. తీసుకెళ్ళరా ఏడుకొం
డలూ!

ఏడు : రాండిబాబూ! (పేరయ్య, ఏడుకొండలూ లోనికెడి
తారు.)

నాంచా : అయితే నువ్వు నత్తిగాడికి నా పిల్లని చేసుకోనట్లే గదురా అన్నయ్యా?

రామా : నీ కెలాతోస్తే అలాగనుకో.

నాంచా : (దుఃఖస్వరంలో) అయితే ఈ నిముషానే, నీ వాకిట్లోనే, ఈ కాస్త ప్రాణం తీసేసుకొంటా. ఇంకా బ్రతుకెందుకు?

నారా : (బయటనుండి వచ్చి) ఆ! ఆ! అదేమిటి నాంచా రమ్మొదినా; అలా దిగజారిపోతావేం చచ్చేం సాధిస్తావ్?

నాంచా : ఇంకా నే బ్రతికెందుకు నారాయణయ్యబావా? నా అన్న కే నేను విషమయిపోయాను! (చీదేస్తుంది,)

నారా : ఏమిటి విశేషం బావా?

రామా :(మాట్లాడడు. కుర్చీలో కూర్చుని చుట్టముట్టిస్తాడు).

నారా : ఏంబావా మాట్లాడవు?

రామా : ఏంమాట్లాడాలి?

నారా : మీ చెల్లెలు గొడవేమిటాలని?

రామా : గొడవేముంది? నువ్వే చెప్పోయ్ పెద్దమనిషివి. నాయంటికొచ్చిన పెద్దమనిషి నవమానించటం సబబేనా?

నారా : ఎవర్ని?

రామా : ఆ పేరయ్యగారు, నాతో సంబంధం స్థిరపప్పు
కొంటాని కొచ్చారని, ఆయన్ని నానామాటలుఅని,
ఇంటినుండి వెళ్ళిపోమృంటుందా? ఇదేమయినా సబ
బేనా!

నారా : అదేమిటి నాంచారమొందినా! అంతా నరపక్షిలే
యెలా?

నాంచా : నువ్వు అలాగేఅంటావేం నారాయణయ్యగారా?
మనిద్దరం అనుకొన్నదేగా?

రామా : ఏమిటి? ఇందులో నీ పాత్రకూడా వుందా నారా
యణమూర్తి! సరే! చూస్తాను. మీరంతా తన్నుకు
చచ్చినా సరే; నా కొడుక్కి మాధవయ్యగారి సంబం
ధమే ఖాయం.

నారా : కాస్త ఆలోచించి మాట్లాడుగారా? అంతా నీఇష్టమే
నేమిటి.

రామా : కాక? మీ ఇష్టమా? నాకొడుకు పెళ్ళికి...

నారా : అదే నీ కొడుకు వప్పుకోవద్దాఅని.

రామా : నాకొడుకు నామాట కాదంటాడా?

నారా : సరే, అదీచూస్తాను. పద నాంచారమొందినా.

నాంచా : ఎక్కడికి?

నారా : ఈయనతో మనకేమిటి? అసలు వాడు వాడి
అడుగుదాం. నల్లగొడివగ్గిరకే పడదాం పద.

రామా : వెళ్ళండి. ఎక్కడికయినా వెళ్ళండి. ఎవరెలాచచ్చినా సరే! నాకొడుక్కి మాధవయ్యగారి సంబంధమే ఖాయం.

నారా : సరే నేరూమాస్తాను. నువ్వెలా ఈ పెళ్ళిజేస్తావో? (లోని కెళతాడు పేరయ్య. ఏడుకొండలు లోపలనుండి వస్తారు.)

రామా : ఇదుగో పేరయ్యగారూ!

పేర : బాబూ!

రామా : రాత్రిబండికి మాధవయ్య బావగారొస్తేసరే! లేక పోతే రేపుదయమీ మనం తెనాలివెడదాం.

పేర : చిత్తం.

రామా : అక్కడే వ్యవహారం పైసలుజేసుకొని, ముహూర్తం పెట్టిద్దాం. ఈ నెలలో పెళ్ళిజరిగితీరాలి.

పేర : అలాగే!

రామా : రామానుజయ్య నాయుడంటే అల్లాటప్ప అనుకొంటున్నాను! నా కొడుకు పెళ్ళికికూడా నా ఇష్టం కాదట! ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ!

ఏడు : నా నిక్కడేవుండాను బాబూ!

రామా : పోస్తానుకెళ్ళి, ఒక కవచతీసుకరా. నెంటనేరమ్మ, అబ్బాయికి పుత్తరం రామూలి. ఇంక. (చిల్లరతిసి యిస్తాడు) (ఏడుకొండలు వెళ్ళబోతుంటాడు) ఒరేయ్ ఏడుకొండలూ!

ఏడు : అయ్యా!

రామా : వద్దులే రా. కవరయితే లేటవుతుంది. ఏకంగా
వైరిద్దాం.

ఏడు : సిత్తం.

నారా : (లోపలనుండి సంచితోవచ్చి) నే ఏడుతున్నా నాచా
రమ్మొదినా.

నాచా : నేనుమాత్ర మిక్కడెందుకు. నేనూ వస్తాను. వుండు
కలిసే వెళదాం (లోనికెళ్ళుతుంది)

రామా : వెళ్ళండి. నిక్షేపంగా వెళ్ళండి. నన్నేం బెదిరిస్తారా?

ఏడు : అదేంకిగాబూ! సెల్లమ్మగోరు.....

రామా : ఏడుకొండబూ!

ఏడు : అయ్యా!

రామా : నువ్వు నోరుమూసుకో కాస్సేపు.

ఏడు : సిత్తం.

పేర : కాని చూశారు అన్నయ్యగారూ!

రామా : ఏమిటది?

పేర : తొందరపడి అయిన వాళ్ళను.....

రామా : మీకు తెలియదూరుకోండి పేరయ్యగారూ!

పేర : చిత్తం.

(నాచారమ్మ ట్రంకుతో తిరిగి వస్తుంది.)

నాచా : పద నారాయణయ్య బావా. తోడబుట్టినదాన్ని
ఉసూరుమనిపించి ఏం బావుకుంటాడో చూస్తాను.

ఏను : భోజనం సెయ్యండి అప్పమ్మగారూ!

నాంచా : ఇంకా ఈ కొంపలో గంగ ముడతానట్రా!

రామా : మంచిది. (నారాయణయ్య, నాంచార్లమ్మ వెళ్ళి
బోతుంటారు. బయటనుంచి పోస్టుమేన్ కేక వినిపి
స్తుంది.) నారాయణయ్య, నాంచార్లమ్మను ఆగమని
సైగజేస్తాడు.

రామా : ఉత్తరమేదో వచ్చింది లాగుంది చూడరా.

ఏను : (బయటకెళ్ళి కవచతో తిరిగొస్తాడు) ఇమగోండి.

రామా : (అందుకొని, పరిశీలించి) అబ్బాయే రాశాడు!

ఏను : ఏం రాశారు బాబూ?

రామా : ఉండరా చదవందే!

(చింపి చూస్తాడు. ఒక ఉత్తరం, ఫోటో వ్రాటయ్.

ఆమర్దగా ఉత్తరం చదివి)

కొంప మునిగిందిరా ఏడుకొండలూ!

(బిగ్గరగా అరచి కూలబడతాడు.)

ఏను : ఏంది బాబూ!

నాంచా : ఏమిటా అన్నయ్యా?

నారా : ఏం జరిగింది బావా?

పేర : ఏమిటండీ విశేషం? (అంతా ఆమర్దగా దగ్గరకొస్తారు)

రామా : ఏంచెప్పను నారాయణయ్యా! నీ అల్లుడు నాకొంప
నిలువునా ముంచాడు.

నారా : ఏం జరిగింది బావా?

రామా : ఏం జరగకూడదో, అదే జరిగింది. యిటు చూడ
(లెటరందిస్తాడు.)

నారా : [అందుకొని లోలోపలే గబగబా చదివి] అరిపిడుగ
ఎంతపనిజేశావురా!

నాంచా : ఏమిటి నారాయణయ్యబావా?

ఏడు : పైకి నదవండిబాబూ.

నారా : ఇంకా చదివేదేముందిరా ఏడుకొండలూ! వి:
సత్తెంబాబు ఒక కాలేజీస్ట్రాని (పేమించి పెళ్ళిచేసే
కొన్నాడట! ముందుగాచెబితే వాళ్ళనాన్న వప్పుకోడ
పెళ్ళియింతర్వాత వుత్తరంరాశాడు.

ఏడు : ఆ!

నాంచా : నిజంగానా నారాయణయ్యబావా?

నారా : సీమీద ఒట్టు. నాంచారమ్మదినా ఇదుగో ఫోటో
కూడా పంపాడు.

నాంచా : కొంపముంచావుకదరా సత్తిగా! (భోరుమంటుంది.)

పేర : కాలమే మారిందిలెండి, ఈకాలంలో ఇలాంటివి సహ
జంగా జరిగిపోతూనేవున్నాయి.

ఏడు : మొత్తానికి పట్టపోరూ పట్టపోరూపిల్లి తీరిసిందిలెండిబాబూ!

[తె ర]

మూ స్వర త ప్రయోగాలు

బెల్లంకొండ రామదాసు గణపము

పుస్తకస్థ	(నాటికల)	1—3—
అకాశ రామస్థ	..	1—8—
అతిథి	..	1—3—
గతానుగతం	(నాటికల)	0—12—
పెత్తందారు	(నాటిక) పాల్కురికి సోమయ్య వారి	0—12—
చేరదిక్కులి	(నాటిక) ..	0—12—

నాటకానికి గోపాలరావు గణపము

అసరాధి	(నాటికల)	1—8—
కైకుంఠ భవనం	..	1—8—
త్యాగమూర్తి	(నాటిక)	0—12—
ఎవరినీ నమ్మకు	..	0—12—

కాశిపు అప్పలస్వామి (స్త్రీపాత్రవేది) గణపము

విజయదాసాలు	(నాటిక)	0—12—
భయం బ్రతుకు	..	0—12—
నేరస్థుడెవరు?	..	0—12—
పాపం పండింది	..	0—12—
మూర్ఖుని యాత్ర	(కోహగిరి పున్నయ్య)	0—12—

ప్రతులు :

ఉదయ సాహితీ పబ్లికేషన్స్

విజయవాడ - 1

పిట్టపూరు

(నాటిక)

రచన :

గన్నికెట్టి వెంకటేశ్వరరావు

ప్రకాశకులు :

ఉదయసాహితి పబ్లికేషన్స్
విజయవాడ-1.

పిట్టపూరు

(నాటిక)

రచన :

గన్నికెట్టి వెంకటేశ్వరరావు

ప్రకాశకులు :

ఉదయసాహితి పబ్లికేషన్స్
విజయవాడ - 1.

పిట్టపూరు

(నాటిక)

రచన :

గన్నికెట్టి వెంకటేశ్వరరావు

ప్రకాశకులు :

ఉదయసాహితి పబ్లికేషన్స్
విజయవాడ - 1.

పిట్టపూరు

(నాటిక)

రచన :

గన్నికెట్టి వెంకటేశ్వరరావు

ప్రకాశకులు :

ఉదయసాహితి పబ్లికేషన్స్

విజయవాడ - 1.